

CSG HET NOORDIK

vmbo·mavo·havo·atheneum·gymnasium

PESTPROTOCOL

CSG Het Noordik

Vestiging Vriezenveen

CSG Het Noordik
vmbo, mavo, havo, atheneum & gymnasium

Vriezenveen

iknoordik®

noordik.nl

Inhoudsopgave

Vooraf	3
Inleiding	4
Het protocol	7

Inleiding

We spreken van pestgedrag als dezelfde leerling regelmatig bedreigd en/of geïntimideerd wordt. Pesten is een vorm van grensoverschrijdend gedrag.

Over de redenen waarom mensen zich agressief gedragen, bestaan allerlei theorieën. Volgens de ene theorie is geweld een onontkoombaar verschijnsel, dat op zijn best op een acceptabele wijze kan worden gekanaliseerd, volgens een andere theorie komt geweld voort uit frustratie en kan dit worden voorkomen door ontevredenheid weg te nemen, de agressie opwekkende omgeving om te vormen en reflectie op het gedrag te stimuleren.

Een klimaat waarin gepest wordt, tast iedereen aan. In een klas waar gepest wordt, kunnen alle leerlingen slachtoffer worden. Pestgedrag moet dan ook door iedereen serieus worden genomen.

Het lastige is dat veel pestgedrag zich in het verborgene afspeelt, zodat het moeilijk is om er greep op te krijgen. En zelfs als het pestgedrag wordt opgemerkt, weten leerkrachten en anderen niet altijd hoe ze ermee om kunnen gaan.

Docenten en onderwijsondersteunend personeel hebben echter een taak (samen met de ouders en de leerlingen zelf) bij het tegengaan van pesten.

Leerlingen moeten weten dat ze hulp kunnen krijgen van volwassenen in de school en hierom durven vragen. Volwassenen dienen oog te hebben voor de signalen van leerlingen. Ze dienen interesse te tonen en te luisteren naar wat de leerlingen te vertellen hebben.

Voor de mentor/coach betekent het dat ze groepsgesprekken houden, aandacht hebben voor de groeps sfeer en het functioneren van individuele leerlingen in de groep. Ze maken afspraken met de klas en zorgen ervoor dat deze afspraken nagekomen worden.

Hoe wordt er gepest?

Met woorden:	vernederen, belachelijk maken schelden dreigen met bijnamen aanspreken gemene briefjes, mailtjes, appjes
Lichamelijk:	trekken aan kleding, duwen en sjoeren schoppen en slaan krabben en aan haren trekken wapens gebruiken
Achtervolgen:	opjagen en achterna lopen in de val laten lopen, klem zetten of rijden opsluiten
Uitsluiting:	doodzwijgen en negeren uitsluiten van feestjes bij groepsoverdrachten
Stelen en vernielen:	afpakken van kledingstukken, schooltas, schoolspullen kliederen op boeken banden lek prikken, fiets beschadigen
Afpersing:	dwingen om geld of spullen af te geven het afdwingen om iets voor de pestende leerling te doen.

Digitaal of cyberpesten: pesten, treiteren of intimideren via e-mail, chat, instant messaging, social media, mobiele telefoons of andere digitale hulpmiddelen.

De gepeste leerling

Sommige leerlingen lopen meer kans gepest te worden dan anderen. Dat kan met hun uiterlijk, gedrag, gevoelens en sociale uitingsvormen te maken hebben. Bovendien worden kinderen pas gepest in situaties, waarin pesters de kans krijgen om een slachtoffer te pakken te nemen, dus in onveilige situaties.

Leerlingen die gepest worden doen vaak andere dingen of hebben iets wat anders is dan de meeste van hun leeftijdgenoten: ze bespelen een ander instrument, doen een andere sport, zijn heel goed in bepaalde vakken of juist niet of ze praten ABN in plaats van bv. Twents.

Een kind dat wordt gepest, praat er thuis niet altijd over. Redenen hiervoor kunnen zijn:

- Schaamte.
- Angst dat de ouders met de school of met de pester gaan praten en dat het pesten dan nog erger wordt.
- Het probleem lijkt onoplosbaar.
- Het idee dat het niet mag klikken.

De pester

Pesters zijn vaak de sterkeren in hun groep. Zij zijn of lijken populair maar zijn dat uiteindelijk niet. Ze dwingen hun populariteit af door stoer en onkwetsbaar gedrag. Van binnen zijn ze vaak onzeker en ze proberen zichzelf groter te maken door een ander kleiner te maken.

Pesters krijgen vaak andere kinderen mee, want wie meedoet, loopt zelf de minste kans om slachtoffer te worden. Doorgaans voelen pesters zich niet schuldig want het slachtoffer vraagt er immers om gepest te worden.

Pestgedrag kan een aantal dieper liggende oorzaken hebben:

- Een problematische thuissituatie.
- Een vaak gevoelde anonimiteit (ik besta niet); als een pester zich verloren voelt binnen een grote groep, kan hij zich belangrijker maken door een ander omlaag te drukken.
- Het moeten spelen van een niet-passende rol.
- Een voortdurende strijd om de macht in de klas.
- Een niet-democratisch leefmilieu binnen de school; een docent is autoritair en laat op een onprettige wijze blijken dat hij de baas is. Dergelijke spanningen kunnen op een zondebok worden afgereageerd.
- Een gevoel van incompetentie op school (slechte cijfers of een laag niveau).
- Een zwak gevoel van autonomie (te weinig zelfstandigheid en verantwoordelijkheid).

De meelopers en andere leerlingen

Meelopers zijn leerlingen die incidenteel meedoen met het pesten. Dit gebeurt meestal uit angst om zelf in de slachtofferrol terecht te komen, maar het kan ook zo zijn dat meelopers stoer gedrag wel interessant vinden en dat ze denken in populariteit mee te liften met de pester. Verder kunnen leerlingen meelopen uit angst vrienden of vriendinnen te verliezen.

De meeste leerlingen houden zich afzijdig als er wordt gepest. Ze voelen zich wel vaak schuldig over het feit dat ze niet in de bres springen voor het slachtoffer of hulp inschakelen.

HET PESTPROTOCOL

Het pestprotocol dient om te bekrachtigen dat pestgedrag op CSG Het Noordik niet wordt geaccepteerd. Het verdient zowel preventieve aandacht als zorg voor die gevallen waarin sprake is van concreet pestgedrag.

Uitgangspunten

Een protocol kan alleen functioneren als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

1. Pesten moet als een probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerkrachten, onderwijsondersteunend personeel, ouders en leerlingen.
2. De school is actief in het scheppen van een veilig, pedagogisch klimaat waarbinnen pesten als onacceptabel gedrag wordt ervaren.
3. Docenten en onderwijsondersteunend personeel moeten pesten kunnen signaleren en vervolgens duidelijk stelling nemen tegen het pesten.
4. De school dient te beschikken over een duidelijke directe manier van aanpak, wanneer het pesten de kop opsteekt.
5. De school ontplooit preventieve (les)activiteiten.

Onze aanpak

1. De algemene verantwoordelijkheid van de school

De school zorgt dat de directie, de coaches/mentoren en de docenten voldoende informatie hebben over het pesten in het algemeen en het aanpakken van pesten.

De school werkt aan een goed beleid rond pesten, zodat de veiligheid van leerlingen binnen de school zo optimaal mogelijk is.

2. Verantwoordelijkheid leerling

Wij verwachten van de leerlingen dat ze elkaar met respect behandelen. Wanneer er een conflict is, proberen ze dit eerst zelf op te lossen door mondeling hun grens aan te geven. Wanneer dit niet het gewenste effect heeft, meldt hij/zij het bij de mentor/coach.

3. Verantwoordelijkheid ouders/verzorgers

Voor het oplossen van conflicten hebben wij ook de hulp van ouders/verzorgers nodig. Van ouders wordt verwacht dat zij zich aan de volgende vuistregels houden:

- U spreekt in het bijzijn van uw kind niet negatief over andere leerlingen of andermans opvoeding.
- Als u zich zorgen maakt over het welzijn van uw kind, of een ander kind, dan meldt u dit bij de mentor/coach of de anti-pestcoördinator.

4. Het bieden van steun aan de jongere die gepest wordt

- Het probleem wordt serieus genomen
- Er wordt uitgezocht wat er precies gebeurt
- Er wordt overlegd over mogelijke oplossingen
- Het aanbieden van hulp door de vertrouwensdocent
- Het aanbieden van hulp door de anti-pestcoördinator

5. Het bieden van steun aan de pester

- Het confronteren van de pester met zijn gedrag en de gevolgen hiervan voor de gepeste en de pester
- De achterliggende oorzaken boven tafel proberen te krijgen
- Wijzen op het mogelijke gebrek aan empathisch vermogen dat zichtbaar wordt in het gedrag
- Het aanbieden van hulp door de vertrouwensdocent
- Het aanbieden van hulp door de anti-pestcoördinator

6. Het betrekken van de klas en andere leerlingen bij het probleem

De mentor/coach bespreekt met de klas (of een groep leerlingen buiten de klas) het pesten en benoemt de rol van alle leerlingen hierin.

Er wordt gesproken over mogelijke oplossingen en wat de klas kan bijdragen aan een verbetering van de situatie. De mentor/coach komt hier regelmatig op terug.

7. Het bieden van steun aan de ouders

- Ouders die zich zorgen maken over pesten worden serieus genomen.
- De school werkt samen met de ouders om het pesten aan te pakken.
- De school geeft zo mogelijk adviezen aan de ouders in het omgaan met hun gepeste of pestende kind.
- De school verwijst de ouders zo nodig naar deskundige hulpverleners.

De ouders van leerlingen die gepest worden, hebben er soms moeite mee, dat hun kind aan zichzelf zou moeten werken. Hun kind wordt gepest en dat moet gewoon stoppen. Dat klopt, het pesten moet stoppen. Iedereen heeft het recht om niet gepest te worden.

Echter een gepest kind wil zich niet alleen veilig voelen op school; het wil ook geaccepteerd worden. Het verlangt ernaar om zich prettig en zelfverzekerder te voelen. Daar kan begeleiding of een training aan bijdragen.

Preventieve maatregelen

1. Elke mentor/coach bespreekt aan het begin van het schooljaar de algemene afspraken en regels in de klas. Het onderling plagen en pesten wordt hierbij genoemd en onderscheiden. Tevens bespreekt de mentor/coach in zijn klas het pestprotocol. Ook wordt duidelijk gesteld dat pesten altijd gemeld moet worden en dat dit niet als klikken, maar als hulp bieden of vragen wordt beschouwd.
2. Er wordt aandacht besteed aan pesten in één of meerdere lessen. De leerlingen worden gebonden aan de gemaakte afspraken. Er zal op de actualiteit rondom dit thema worden ingespeeld.
3. Indien een mentor/coach of docent daartoe aanleiding ziet, besteedt hij expliciet aandacht aan pestgedrag in een groepsgesprek. Hierbij worden de rol van de pester, het slachtoffer, de meelopers en de stille getuigen benoemd.
4. Van de gesprekken rond pesten worden aantekeningen gemaakt, die door de mentor/coach worden bewaard in het leerlingvolgsysteem van zowel de pester als het slachtoffer.

HET STAPPENPLAN NA EEN MELDING VAN PESTEN

A De mentor/coach

1. Wanneer het pesten plaatsvindt in klassenverband, praat de mentor/coach eerst met de gepeste en later met de pester apart. Vervolgens organiseert de mentor/coach een gesprek tussen beide leerlingen en probeert tot goede afspraken te komen.
2. De mentor/coach bespreekt direct het vervolgtraject indien het pesten zich herhaalt en treedt in overleg met de ouder(s) van de gepeste leerling en de pester zelf.
3. De mentor/coach praat met de klas. Dit is belangrijk voor het herstellen van de groepssfeer en om te benadrukken welke verantwoordelijkheid ieder groepslid heeft.
4. De mentor/coach maakt duidelijk dat dat bij herhaling het **stappenplan** in werking wordt gezet.

Zie bijlage 1

N.B: Wanneer ouders/verzorgers vermoedens hebben van pesten, melden zij dit ook bij de mentor/coach.

B De anti-pestcoördinator

1. Speelt bij invoering stappenplan een adviserende rol, neemt deel aan gesprekken.
2. In het contact met de pester is het doel driedig, namelijk:
 - confronteren
 - mogelijke achterliggende problematiek op tafel krijgen
 - helderheid geven over het vervolgtraject bij herhaling van pesten.
3. In het contact met de gepeste wordt gekeken of hij sociaal gedrag vertoont, waardoor hij een gemakkelijk doelwit vormt voor pesters.
4. Bij invoering stap 6 van het stappenplan zal een wekelijks gesprek met vertrouwenspersoon / anti-pestcoördinator worden geadviseerd.
5. Waarborging registratie.

C Schorsing

Wanneer bovenstaande geen blijvende vruchten afwerpt, kan de school overgaan tot een schorsing van een dag.

D Schoolverwijdering

Wanneer de leerling ondanks alle inspanningen van de betrokken partijen koppig blijft volharden in het ongewenste pestgedrag liggen er geen perspectieven meer tot verandering. De school zal dan haar verantwoordelijkheid nemen voor de veiligheid van de overige leerlingen. Er rest de school niets anders dan schoolverwijdering.

De taak van vakdocenten

De vakdocenten hebben vooral een signalerende rol. Wanneer zij pesten waarnemen of redenen hebben om pesten te vermoeden, wordt er van hen verwacht dat zij hierop adequaat reageren en een melding doen om hulp en overleg in gang te zetten.

De rol van de anti-pestcoördinator

- Hij/zij ondersteunt en adviseert waar nodig de mentor/coach en teamleiders tijdens de verschillende fasen in het proces.
- Hij/zij biedt op vrijwillige basis individuele begeleiding aan de pester en de gepeste.
- Hij/zij kan waar nodig een inbreng hebben tijdens de mentor/coach lessen.
- Hij/zij doet aanbevelingen en verwijst door naar specifieke hulpverlening.
- Hij/zij vraagt regelmatig aandacht voor de problematiek via de nieuwsbrief of aan de ouders.